دکتاب ځانګړنې

د کتاب نوم :	انساني سر کس
لیکوال :	محمود نظری
موضوع :	طنزونه
د چاپ کال :	۱۳۸۱ ل
کمپوز/ ډیزاین :	خپله لیکوال
چاپشمېر :	(۱۰۰۰) ټوکه

www.Ketabtoon.net

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

۱- دا خنداوې او دا ژړاوې
۲- سریزه
۳- انساني سرکس
۴- زما ولا که زده کیږی!
۵- وړاندوینه
۶- د ځغاستې ملي سیالۍ
۷- تک ډم ډم تک
۸- کشتی کچ
۹- منته
۱۰- پنچر مین
۱۱- خوش خدمتی
۱۲- دا بي بي سي لندن دی!
۱۳- ښکروره تاریفي بد نامي
۱۴- چونګ چونګ د فتح خان
۱۵- کمپوټري مشر
۱۶- ټاپه
۱۷- ددغه دغه
۱۸- پام چونګښه مه یادوه!
۱۹- ډانکټر صایب کوتان(قوطان)
۲۰- که زما منې کله کله ګډایې هم کوه!
۲۱- ټبر علیکم
۲۲- ....دد رواغو بازار...!
۲۳- ویر مې زده کړ!
۲۴- ښه او بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- ملت او حکومت
۲۶- ستنګرې ښځې
۲۷- ټولوا کمني(امپراتوري)
۲۸- د درويش ډالۍ
۲۹- د روژې پنځلسمه افتر شو
۳۰- پر پاچاهي يې نه ور کوم
۳۱- د څو کۍ خوند
۳۲ - مامور باشي فشره فور باشي پيش بيا
۳۳- کسر شان
۳۴- مدرنيزشن
۳۵- څو زه بيچاره!
۳۶- رايګيري
۳۷- پروپا ګند
۳۸- ښکلا دي وي همداسې
۴۰- چاغ، چاغ
۴۱- مډرنه سيالي
۴۲- مجرد کوپون لرونکي
۴۳- د غوښو ضررونه
۴۴- ورته نومونه
۴۵- ځانګړې مر که
۴۶- د رييس غروب
۴۷- پور اخيستل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځيني کره کتونکي پر دې چي ګونديې له جلا هيوادی سره زموږ ادبي زيږندويی ورو ورو له خپلې شا ته پرې ايښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردی کيږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړوندې نوې ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي ، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله ترې هم نه شي کېدای خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادی له مخه د ليکوالې ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړی ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دي ، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه ځښبي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم ستړکي غږوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايي يون ځلندويي يې کوي ، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د ځو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړی ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالی ته ملا تړلې ، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه موندلای شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه —دوه نيمو انقلابي ، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړييزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوريې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون څپاند ا باسين پر مخه اخېستي ، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړی ، بلکې ډير کم زده کړي او يا د ببلا ببلو ځانګو والا يې هم ليکوالی او ان شعرو شاعری ته راهڅولې او د جلا وطنی په لومړی لسيزه کې يې ډير څه پر خپل فرهنګ او ادب پيرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډيري په ټيټه کچه راځي ، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راګډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پوري ادبي ځېل دوه ټولګه له جلا هېوادی له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمي دې ډيری برخه يې په جلا وطني کې مينه والو ته وړاندې کېږي ، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاځون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړي که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځيل يوه په زړه پورې او نوښتګرانه ټولګه را بشپړوي او چا پ ته يې سپاري. هسې خو نن سبا هر ادبي ځيل که داستان دی ، يا شعر ، ندارمه(ډرامه) ده يا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ويجاړ هيواد او کړيدلي او کړولي ولس د تېرو خونړيو لسيزو په تيره د وروستی دې يوه ځلانده هېنداره ده چې د يوې ناسپېڅلې(کمونيستي ، اخوان ، ستمي) ټلوالې په منځته راتګ سره پکې د حجاج قطيبه ،چنګيز ، هلاکو ،ګوډ تيمور ، بابر ، الغ بېګ ،اورنګ و فرنګ دېبريو ناورينونه راغبرګ شول او لاتر اوسه يې پايله او پايخوړ پاي ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونوکې هڅه کړي ، هغه ګرد ناورينونه ، ناتارونه ، بدي ورځي او بدمرغي د هماغو لوبغاړو يو کره را انځور کړی چې د ميلونونو ربړيدلو او کړيدلو رښتيني ښکارندويې او استازيدوني کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو يا به بله وينا ترخو ملنډو او خنداوو ، موسکاوو د زړه راکښو نکو وييونو. ګړنو. نغوتو ،غبرونو او زهرژلو پيښو او تېښو په ژبه يې له دې چې لوستونکي او اوريدونکي يې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځير شی ،لومړی يې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بيا وروسته وروسته يې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډګري او جادوګري ده چې نور ادبي ځېلونه يې په ټول ښکلا ييز ، ندارېزاو سندريز پرداز او راکښون سره سيالي نه شي کولای.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه يا په بله وينا طنزويه کيسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنيکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي يې پکې بيا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو ګوتنيوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي .

په دي لړ کې ژونی(حيواني) افساني

بيا په ځانګړي ډول ډيري زړه راکښونکې او نوښتګرانه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسې خو ښېله هغې په پښتو نومهالې کیسه یې ادب کې د داسې افسانو څرک ډېر لږ لګول کیږي او بیا د داسې طنزیه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زیږندې او ځیل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونیو او ننیو بد مرغیو ته په خورا اغېزمنه ټوکه ګوته نیسي او را بر بنډوي یې .

لومړۍ بیګه یې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولګې په پیل کې یې راوړې ،له هره پلوه له خپل تشیال وچاپېریاله تومنه اخلي او لوبغاړي یې هم د خپلې ټولنې له بیلابیلو ځېښلواو ځېښاګر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که یې څه هم په ښکار ه د ژویو او ځناوروځرمنې او یا څیرې(ماسکونه) وراغوستې او له همدې کبله یې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دویمه(کشتی کج) افسانه یې له لنډون او کوټلتیا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښایې زموږ په ټول طنزیه ادب کې بېساري وي.

لیکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځای له تلویزوني خپرونو اخیستې خو تر انګریزي ټولنې یې له خپلې هغې سره ډېره ښه اړخ لګوي او خپل لوستونکي او اورېدونکې په نااګاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي.

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري یوه بله نوښتګرانه ژونۍ افسانه ده چې منځوال لوبغاړي یې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغانې ټولنې انحورګري او ښکارندویې کوي او بیا دا چې څنګه یې چوپه خوله ډېري د یوه یوازیني زورواک څخه وړاندې سره یوخوله او یو لاس کیږي را پرځوي یې او زور او ظلم ته یې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بیا پر یو سرچپه پایله پای ته رسي او هغه هم د یوه سپرلم(روبا) په ښخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختیا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډې لنډې ژونې افسانې یې بیا څه نا څه پیلامې (سمبولیک) رنګ لري او په دې ټوکه د هرې هغې ټولنې له تشیال سره اړخ لګولای شي چې له افغانې ټولنې سره د ډېرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تیرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنیزو او سیاسي نا خوالو هیڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه یې پر هیواد مشر اړې کړې ، نه پر وزیر.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پولیسو ، هم یې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم یې د اړوندو ټوپکیانو ،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال یې هم تر سیاسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچې خوا ته کډوال کیږي.په خورا نوښتګرانه توګه د خپلو انتقادي او رسواګرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم را نغاړي لکه واخلې په (د ځغاستې ملي سیالۍ) ،(خوش خدمتي) او داسې نورو کې خو دغلته یې له کښلو ښېلګو څخه (وړاندوینه) له هغه په زړه پوري او ډېر خندونکو کوشنیو طنزونو څخه ګڼل کیږي چې په نړیواله کچه پکې د کوربه هیواد د سرکاري اډانې کرغېړنترین استازي (پولیس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي یې (د ځغاستې په ملي سیالۍ) کې یې بیا همدغه ساتندیه ځواک(!) د اتلولۍ په دربیم دریځ کې راوستې چې پوره دلیل یې هم ورسره و ړاندې کړي دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو ،ترینګلتیاوو یا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) یې رسونه ، بیرته پرانېستنه او یو نابېره او زړه راکښونکې پایلې ته یې ور سیخونه چې په دې لړ کې یې ډېرې ښایسته بیلګې نېښ لکۍ وزمه پایلې راخپلوي له متني کچې له پلوه یې هر ګوره ډېر طنزونه د لنډ داستان ځانګړتیا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غوندې له مخ نیم زیات تېرې نه کوي چې داستانکي

(Short-short story) نوم بیا هم ورکولای شو

 او یوه نیمه ښېلګه یې چې د ټوکو بڼه لري ، په یوه دوو پراګرافو کې را کوټلې شوې دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وییونو څو برابره لویه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډېر پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنیګلتیا او ځنډ وخنډ یا تلوسه او پیغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پایله ده.

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي لیکوال نوښتګرانه ځانګړتیاوې او بیا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او وړتیا ښکارندویي کوي اوله دې سره یې د ژوند اند او لوړ واند(تخیل). دلته کیدای شي یوه نیمه پېښه یا ټوکه یې یو مخیز ډول له خپلو موندنو او رابرسیرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرګندیزه او انځوریزه جامه او جوله وربښلې ،د هیڅ راز بیا ځلي(تکرار) وړم توږم ترې نه ننګیرل کېږي.

ژبنۍ جوله یې هم ښایسته ډېره زما تر لارښود او سمون سره سمه د یوې- کره لیکنۍ پښتو ښکارندویې کوي د ځانګړې طنزیه وییپانګې ځیني دود پارسي پور وییونه مې هم لږو ډېر ور پښتو کړل لکه تبسم ، لبخند(موسکا) ریشخند یا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتیر) ، یا انګینومونه (طبیعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنګا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هیجاني) چیغې یا غږونه لکه اخ ، اوخ یا تحسیني وییونه لکه واوا. وه وه او نور درواخله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډېرو نږه او کره ده لويه ښيګڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لاربښوونې له منني سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالۍ لپاره ګټورې او ارزښتمنې بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانګې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.
زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب- ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري ومومې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار
اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

سريزه

انساني سرکس زما د طنزونو دريیمه ټولکه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته یې په ډیره مینه وړاندي کوم ، دا ټولکه دوې برخې لري لومړۍ برخه یې هغه طنزونه دي چې ددويمي ټولګې وروسته ليکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دويمه برخه یې هغه طنزونه دي چې د ډيرو مينه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند) او دويمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي .

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معياري ويیونه هم ورسره وليکل شي.

دلته غواړم ډير لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا یې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لیکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي .

هجو: د شخصي غرض له مخي د عيبونو او نواقصو مسخره کولوته وايي ، چې هدف یې تحقير او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفريح او خوند لپاره په ډيره محدوده ځانګړي توګه ډيره رکيکه شوخي ته وايي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح يوې منځ مهالي شوخي ته وايي چې هدف یې یوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هري وسيلې څخه کار اخلي ،نو هدف یې هغه وسیله ده.

طنز: طنز په عمومي توګه د عيبونو او نقصونو بيان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف یې د موضوع تحقير او تنبه ده. د طنز وسيله اوهدف يو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري يوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثيرناکه او دردناکه وي خندا یې زهرژلي خو اغيزمنه وي ، یا به بله وينا ټولنيز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ويلاي شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز ليکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سرې وژونکي چاړه .ارام بښونکي او سلامتي راوړنکي وي .

د ټوکو په اوريدو به شايد کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهيدو سره شايد وژاړو.

که چيري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تيروتنو او غلطيو سره مخامخ شي چې البته بې شميره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت
پوهنمل محمود نظري
لندن ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل وویل:
عجب بد روږدي شوي یو ، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ ښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.ښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.
زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویې ویل:
- مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وایي : شوله ات را بخور پرده ات را بکو!
څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...
پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره وویل:
- عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمځکه تیره کړه) او زیاته یې کړه ، موږ د انسانانو مریيان شوو!....
د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.
سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شړپی یې جوړ کړی وو سر را پورته کړ او ویې ویل:
- توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وایي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نځیږي او مریيتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نځوي ، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسي روښنایي ده.
آس تر یوې شینا وروسته ځان و ځنډی او ویې ویل:
د خداي لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نځیږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نځیږي(له ډیرې غوسې یې درې واري غاړه وښوروله) وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

- زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وایي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وایي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاي کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچې د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نځیږو...
موږک څو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکې ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:
دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټيټیږم.
کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:
- ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نځیدل دي ؟ دوي سوچ کوي موږ نځیږو له اره (اصله) دا ورزش دی .
ټوله په خندا شول
مار په پښهار سره وویل:
ږغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.
اوښ خپله شخه غاړه څو واري اوږده کړه او ویې ویل:
اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي ، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...
پیشو چې مخ یې په لاسو پریولي داسې یې وویل:
موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بایسکل سپاره شو...

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدې وو ځینې سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا ړغ را څخه وشو او تښتیدم.
پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مخکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:
دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دي انساني ګڼم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه .
نولی (موشخرما) وویل:
دا ماته لا ترمخه خاینه برېښیده ځکه له انسانانو سره ډیره راشه درشه لري او هر وخت لګۍ ورته ښوروي ان وایې ځینې خلک هغه په کورو کې ساتي!
سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکیل نه شي موضوع یې بلې خواته واړوله او ویې ویل:
دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اولیه ژوند هیر کړی دی دا ټوله د بیزو له لاسه!
ټولو ځناورو بیزو ته بد بد وکتل .
بیزو په غوسه سپي ته وویل:ما څه کړی دي!
سپي ورو ورته وویل:
ولې داروین درواغجن درته ښکاري ؟
بیزو سر وګراوه او ویې ویل: خیر یوه ګناه مو نیکونو وکړه !
او د دستر خوان له یوې خوا نه یې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ویې ویل:
دا ځوانان مو لیدلي دي چې د نوي پتلانه پایڅې پرې کړي اوبیایې واغوندي او ځینې انجونې بیا د پتلانه یو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځینو بیا پتلونونه په پښوکې
پراته وي او څوک چې ورته وګوري ګنهکاره کیږي ، ځینې بیا دومره تنګ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وګورم چې لا حیوان یم سترګې مې شرمیږي خو ژر خپلې سترګې خلاصې کړم او د خپلې ګرانې بیزو ګۍ یاني ستاسو وریندارې سترګې ور بندې کړم چې خداي مه کړه هغه لکه ځینې انسانان بد لارې نه شي .
پیشو د بیزو خبرې پرې کړې او ویې ویل:
- دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړې د ژویو نوم بد کړې ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې ، تا د هغو ی څخه زده کړې دي .
شتر مرغ چې د وزر لاندې دکوم شي پسې ګرځیدی سر راپورته کړ او ویې ویل:
- که موږ په سر کس کښې یو بل خطا باسو یا په ځان او جهان د یو بد نیت سرې اکټ وکړو بیا دا انسانان د خندا شنه شنه کیږي او د ځان سره وایې: د غو ژویو دا ښه خویونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.
یږ سر وګراوه او ویې ویل:
-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي ، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:
- په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو څومره وخندله.
بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل .
وزې په خندا خندا وویل:
-هغه ورځ مو په یاد ده ، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبرې کولې د ډوډۍ بځرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.
هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لږ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړې چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).
د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکې وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې ، د زرافې ګوله په ستوني کې بنده شوه او سترګې یې راوتلې وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکې پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکې ولیدلې لا یې خندا زور واخیست .ګیدړې خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هغه هلکان مو ليدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هيڅ چا ونه خندله خو خره بيا لوټکي کړي د يوي اوږدې خنداوروسته يې په خندا خندا وويل:
دا څکه هلکانوکوځۍ پريښې او انجونو سرونه خربيلي دي! يو وار بيا ټول ژوي بيله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړي وه نو خوراک يې پيل کړ خندا هغه وخت بيا زور واخيست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلې وه په مزه مزه ښېله پوښتنې خوړل پيل کړل. چا د خندا له زوره لوټکي وهلې او چا خپلې بډوډي ټينګې نيولي وې. خو پيل لارغه لارغه(وقفه يې توګه) خندل څکه بواسير يې درلود او زمري يوازې موسکا کوله څکه په دې ورستيو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ويرېدي چې خداې نا خواسته سکته ونه کړي .
سورلنډي(شغال) هم لږ خندل څکه هغه سوزاک شوي وو او پيلمرغ ته دډيري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکۍ د ډيري خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډيري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار يې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړي وه خپله غاړه يې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بيا خپله غاړه ښې او کيڼې لوري له مځکې واهله او پيشو له ويري ژر بهر ووتله. چې امنيت راغي. خره د ډيره خوراک څخه يو لوړ ټيغ ويست چې په اوريدو يې يو وار بيا د خندا انګازی د سرکس فضا ولړزول بيا لوټکي او پورته غورځيدل پيل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګيلاسونه مات شول .چا بډوډي ټينګ نيولي وه ، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نيولی وو. پيلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ يې وويل:
- شرم وکړي تاسو هم لکه ځيني انسانان د ناستي پاستي ادب هير کړي دي د ګاونډي د جوړ او ناجوړ خيال نه ساتي هرهر خاندی ، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو يو وار بيا کټ کټ په خندا شو. پيلمرغ په غوسه ورته وويل :ته خو بيخي په شرم نه پوهيږي زه ستا ډير خويونه انساني ګڼم
لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو څکه دا خبره په ژويو کې ډير بد ګڼل کيدل.
تاووس چې د خندا له زوره يې ځان ببر کړی وو وريږديدی او ځان يې را ټول کړ او ويې ويل:
موږ ته دا خويونه د سرکس امر را زده کړي دي چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندي خو ځينو انسانانو ته د ژويو کړه وړه چا ورزده کړي دي ؟
پينګوين چې سينه سينه کيدی کرار د راز په ټوګه يې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته يې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندي شي او ورويې وويل:
-اوريدلي مې دي چې د امازون په ځنګلونو کې ژويو د خپلي خوشالۍ د پاره يو بيخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژويو کړه وړه ور زده کوي چې ژوي وخندوي!
ژويو يو بل ته سره وکتل او پينګوين ګوته په چولې خوله ونيوله او د تېښ په ويلوسره خپلو ځايونو ته خپاره شول.
د دې نه وروسته دسرکس ژويو د هغه انسانانو په ليدو چې له يو بل نه اوريدل او خبرې به يې کولې ، بې سته او اجازي به په خوړو شول ، په څلوروبه رهي وه ،په ژوند کې به يې رښتيا نه ويل او ويل به يې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به يې خبرې کولې...
نو د تېښ په ويلو به يې نورو ژويو ته په پسخند ويل:
- امازون(ياني له امازون څخه را غلی دی)
هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تاييد په ټوګه به يې ځواب وکړ :
پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کیږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمنې لاندې يې پايڅې نه ښکاريدې تا به ويل چې بيخي يې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه يې په رنجو توري سترګې سمې نه ښکاريدې د چوټو ونډې (تسمې) يې خلاصي وې اوله نشې ځنګيدل په يوه سلا کومنداني ته ننوتل او نيغ نيغ ودريدل

کومندان صيب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس يې تاوول او خمار وو په ډير ربړ يې د سترګو له کونجو نه وکتل ، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صيب په ويلو سره يې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونيولي (د عسکري سلام په څير)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صيب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومې يې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مې اوس جګتورنان کړاست بله مياشت مو هغه بل شی کوم چې زما يې ولاکه نوم زده کيږي!

ولاړو جګتورنانو په يوه ږغ وويل:

خدای دي غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو انډيوالانو ته يې ويل:

موږ جګتورنان شو او بله مياشت هغه بل شي کيږو زياته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندوينه

له نويو کمپوتري وسيلو سره د جرايمو د مخنيوي تر نامه لاندي۱۵۴ هيوادو د پوليسو نړيوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هيواد پوليس د غلا تر پيښې و روسته خبريږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسي هيوادونه هم وو چې د پوليسو بودجه د غلو له خوا ورکيده او داسي هيوادونه هم وو چې يو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبريدل . خو پېنځه هيوادونه په رومبي ليکه راغلل يو يې روس وو چې د غلا د پيښې شخه دوې ورځي او دوه ګړۍ او يوه دقيقه وروسته خبريدل ، بل امريکا وه چې شل دقيقې او دوې ثانيې وروسته خبريدل دريم هيواد جرمني و چې لس دقيقې او شل ثانيې وروسته خبريدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبريدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پوليس درې ورځي مخکې نه يوازي د غلا له پېښې څخه خبر وو بلکي د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو تول هک پک کړل او دايې لوی پر مختګ وګانه نو د کنفرانس لومړۍ افتخاري مدال يې و پاکستاني پليسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځغاستي ملي سيالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پوري د پينځه سوه کيلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې يوه سيالۍ وه.

ړومبی تن يو افغان و چې له ډيرو منډو په خولولوند خپښت و او سا يې له سترږيا بنده بنده کيده په ترس او لرز يې وويل:

(کيسه بر را پسې دی) تر ټاکلي ليکې تير شو ړومبی دريځ يې وګټه.

خلکو او د لوبې مينه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس- پنځلس ثانيې وروسته يو کيسه بر په داسي حال کې چې يو وار وار يې تر شا هم کتله په وارختايې ويل: پوليس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ويلو له ټاکلي ليکې تير شو او دويم پوړ (مقام) يې وګټه.

حاضرينو په چکچکو بدرګه کړ . اود دربيم اتل لپاره يې سترګې سړک ته نيولي وې چې يو پوليس ليکې ته راورسيد(چاي پانې دو) په ويلو له ليکې تير شو د لوبې مينه وال هم د دربيم ګډون کوونکي په ليدو د ځغاستې په سيالۍ کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷ ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

تک ډم ډم تک ...

سلام جان تږوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته ، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوځې هغې بلې کوځې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هيچا د ډول ږغ ترې نه وو اوريدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورينو خولې له خوشالۍ ويتي پاته شي چې وړيا ميله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او بېله دې چې لرګی ډول ته وروړي ، تندی يې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پريږدي. زه چې ډير د اتڼ شوقي يم ، نوکله چې سلام جان ووينم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختياره مې وږې په ښوريدو شي ، خو هغه ډول نه وهي

. نن مې سل زړونه يو کړل او پوښتنه مې ځيني وکړه:

- سلام جانه! دا ډول ولې نه ږغوې ؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د يوه ستر راز په څير يې ورو راته وويل:

- دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ(اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

- ولې اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی ؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس يې د خولې له پاسه نيولی وو او سترګې يې رډې رډې راوتلې وې ، دېخوا هاخوا ته يې په ځير ځير کتل ،په وزن سره وويل:

بيسواده پر څوکيو قرعه کشي کا
باسواده له بيکاري روز مزدوري کا
توپک سالاران د خلکو هدايت کا
پوهان له مجبوريت هجرت کا
ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک ډم ډم تک ، ډم ډم تک ،ډم ډم تک ډم ډم....

لندن۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غیږه نیولو و روستی وار (رونډ) پیل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حریف) یې ډیر ناتوانه ګڼه نو پر له پسې ټوپونه یې په ملخ پسې وهل چې ژر یې تر پښولاندي کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړیا نه ستونې ستغ اوږد اوږد وغځید.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي یې کیناست او د اتلانو جام یې وګټه .ځکه یو ټوپ یې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاځ(غرورّ) وواهه

لندن۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوش خدمتي

يو ښکلي ځوان افغان د ختيزو او لويديزو هيوادو له ځوانانو څخه د ښکلا او ميړانې سيالۍ وګټله خويو پنجابي دغه سيالۍ له دي افغان ځوان څخه وګټله.

دا څرنګه ؟

ځکه وروستي حکم (ريفري) په پاکستان کې اوسېدلی يو افغان رهبر وو.

کندهار۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

ښوروا ورو وپټا تو ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

مننه!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا!

که د انسانانو له قصاب څخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنچر مین

طالب:ولي دي ږیره خرېيلي ده ؟

لاروی: صیب زه پنچر مین یم

طالب: وبښه ،

خو اوس هغوی پوهیږي پام وکه چې بې مین دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زیری ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دویم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او نارې یې کړې:

وا وا د مور شیدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخې ته ولاړ وو او ډول وهونکی ته يې بد او رد ويل. هلته يو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ يې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چيري چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وويل:

-ملاصيب! ډول والا ته څه مه وايه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنيا به سمه وای!

نه به ډول وای ،نه به شلومبې وای

اوس بايد وزې ته ښکنځل وکړو :چا يې ډول ، چا يې شلومبې ، چا يې ږيره ، چا يې غولانځه او چا يې لا لکۍ ټينګه نيولې ده

کندهار۱۹۹۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په يوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترڅ کې يې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسيدو سره په ډنډ کې اټبونه ، نڅاه ګانې پيل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکريزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوي کالي واغوستل او يو بل ته يې تبريکي ويل پيل شوه ځکه له تور مار نه چونګښې ډيرې په تنګ وې او هره ورځ به يې دوه — درې ژوندی تيرولې ،نو د مشرانو د مشورې په اساس موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له دم او ډول سره لکه ورا چې د ناوې پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسيدو سره سم

 د ژوندی دې وي زموږ ټولمنلي درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دې وي موشخرما!

مړ او ورک دې وي تک تور مار!

نارې او شعارونه يو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځاي تک تور مار راووت او د غار مخې ته يې لټکه(کفچه) ووهله.

 د مار په ليدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، يوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنيو د قانون په ارزښت ښه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ويې ويل:

داسي آوازې دي او ډيرو راديو ګانو يې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی ياست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه خو به تاسو نه ياست ؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو يې يو بل ته کتل او دګونديي تور مار مړ وي دعاو ي يې کولې. خو تور مار نارمي (سر ټنبه ګي) کوله او هم دا يې ويل:

- ما موشخرما مړه کړه!

دوه — درې نوري چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تاييد کړی دی ، نو څرنګه وايې چې ته نه يې مړ!؟

 يوې پېغلې احساساتي چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

يوه بله سپين سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره يې مار ته ځير ځير وکتل او په اسويلي سره يې وپوښتل:

— رښتيا ووايه ! موږ ستا اوريدلي دي ؟ په زاريو او ننواتو يې ما ر ته و ژړل:

— ګوره موږ ستا اوريدلي دي !

مار له ډيرې غوسې پښهار شواو په غوسه يې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړې وو او نوری په منډه وې . يوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختې سره يې خپلې ستر ګې پرانيستې او ويې ويل:

- ما چې په عمر در واغ نه دې ويلي قسم خورم چې ته مړ يې ولا...!

ددې رښتيا ويونکي چونګښې په قسم سره د تېښتيدولو چونګښو زړونه ډاډه شول او بيرته راستنې شوې د ښېسده شوو چونګښو پر مخونو يې اوبه وشيندلې او بيا يې سنګر ونيوی . مار له دوی د سنګر نيولو نه لږ وارختا شو نری خولې يې پر تندي را ماتي شوې او په ژراند ږغ يې وويل :

 - لکه چې ما نه وينی ؟

يوې متقاعدې وزيرې چونګښې له ليرې نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه ګوره ته به مړ يې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل يې دا پخوانی وزيره ژوندی تيره کړي خو د بهرنيو خبريالانو په ليدو چې سند پرې ونه مومي چې ګواکې دی پر چونګښو زياتی کوي ،نو تر دې کاره تير شو ،چې د مجرمينو نړيوالي محکمې ته يې ور ونه پيژني. په اخير کې يوې ډلې چونګښو د دريو سره غزلې ويلې :

الله شاکوکو جان موږ ستا اوريدلي دي که يې مني که يې نه مني ؟ ....

او اوقيان د فيصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه بله چونګښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوي مار له عکس سره پرتله کړي خو دا هم په ناپامي کې د مار لخوا تیره شوه دا هم چا ونه لیده
نوري چونګښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ویل مړ دی! چا ویل نه دی مړ! چا ، چا بیا ویل که مړ دی نو دا بیا څوک دی !
د یو بل د بسیاینې په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه یې تړل. یوه کورناستې چونګښه چې د بلې چونګښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ یې نارې وهلې:
دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به یې دوه درې ژوندی تیري کړی وای!؟
د مار چې خیټه یې پړسیدلې وه د خبر یالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان یې تر ونې را تاو کړ یو تریخ ټیغ یې ویست.
هغه ځواني خبریالې چې دا د بي بي سي خبر یې ثبت کړی وو راغله پر چونګښو خوشالۍ ګډه شوه او په یوه سوبناکه ږغ یې نارې کړې :
ودي لیدل زموږ دي نه منل نو ر نو سر تمبه کې پرېږده او ومنه چې مړ یې!!!!
چونګښو د ګوتنیوي په توګه یو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه یې نه مني
ځوانه چونګښه چې ډیره راپاریدلې وه نو په ببړه یې ټیپ ولګاوه:
دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت
.. د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ یوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پیل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاریدلې او تر درو ګړیو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما یې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تایید کړي دي. ټولو چکچکې وکړې او په یوه ږغ یې وویل:
- ودي لیدل!!!!
تور مار چې دا خبر واورید نو بسیا شو او پر مځکه ولوبید ،
نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په یوه ږغ بدرګه کاوه:
ژوندی دي وي بي بي سي !
- ژوندي دي وي
او د موش خرما ډالۍ یې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر یې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکروره تاريخي بد نامي

سورلنډی (چغال) په ډېره ربړ سره يوه چرګه له کلي وتښتوله د کور ميرمني واويلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما يو نيم چارک د هګۍ چرګه يوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا نارې سورې واورېدې نو و درېد چرګه يې دوه —درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر يو پاو زياته نه وه او چې يې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بيرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګيدړې وليد او ږغ يې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وويل:

ته دا نارې او دا ښکروره درواغ نه اورې وايي يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه څم دا دوراغ رسوا کوم !

دګيدړې د دې کوچنۍ چرګ په ليدو نارې د خولې وبهيدلې په مات مخي يې سورلنډي ته وويل:

ساده سرېه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې څان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمني يو يونيم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندي شو . ګيدړې لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلۍ.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فیلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماکانا په تاریخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هیوادونه ۱۹۵ تنو فیلوسفانو په کې ګډون کړي وو.

لومړی ځل وو چې داسې یوه ارزښتمنه غونډه جوړ ېده چې هلته د پوهې خبري کېدې د دې کنګرې بهیر د سپوږمکۍ له خوا خپریده خو خلک د کریکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پیل کېده . په پرانېستوني (افتتاحه) غونډې کې د ماکاتا د ښار د خاورو ځځلو (تنظیفاتو) رییس چې فیلوسفانه څیره یې درلوده د لوړو چارواکوپه استازیتوب داسې وویل:

ډیرو پوهو او د چینې د اوبو په څیر پاکو فیلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازې چې ټول د کریکټ لوبې ته تللي او زه یې چې د کریکټ سخت لیوال یم جبراً ستاسو چوپړ ته را لیږلی یم نو دا غونډه رسماً پیل وم.

د خاورو ځځلو رییس د لږ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فیلوسفان یو او ډیر ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کانالیزسیون او ښباک اوبوتر مځکې لاندې کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخېست او خلک مو په دې اوبو چې له ویتامینو ډکې دي روږدي (اموخته) کړي دي . فیلوسفانوژر د اوبو ګېلاسونه له مخې لیرې کړل

بیایې له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسې یې پسې وغځوله:

د ښار د ځځلو ټولول ډیر سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخیستی دی.پریږدو چې هغه وچ شي بیا باد هغه په ناپایه تشیال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا یې وکړه)

فیلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلې پز ې یې وتړلې..

بیا یې لږ چورت وواهه او سر یې وګراوه او زیاته یې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پیدا کړی:

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

. دي خولې ته ګورئ! د خولې په سر کولوسره هیڅ څوک نه پوهیږي چې څوک پک او څوک نه دی او بیایې یوه سوبمنه خندا وکړه

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخې لیرې کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر یې لا نه وو ګرولی،چې د فیلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور یې د خطابې له میزه لیرې کړ. یو فیلسوف جګ شو او د اعتراض په توګه یې وویل:

کوربه هیواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضایع کړي نورو هم دا وراندیز ورسره تایید کړی.

د پرانیستوني وینا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فیلوسفانو د د کار پایله(نتجه) وه چې هریوه دیرش-پنځوس کاله زیار ګاللی ملي او نړیوالي پېښې یې څیرلي او سپړلي او د عقل خبرې یې را بر سیره کړي دي نړیوالو ته د دې خبرو ډاګیزول او رسول پیل کړل.

لومړی د امریکا لوی فیلسوف مستر جان مان براون بلک وایت داسې خپله د عقل خبره وکړه :

خپل راز پټ ساته چا ته یې مه وایه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د عقل خبره را برسیره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وایو. خو نور هیوادونه که د یوې ګولۍ (مرمۍ) انځور هم وباسي بیا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پیدا کړه!

او هغه دی چې د ملګرو ملیتو د امنیت شورا استازي هغه هیواد د ستوني نیسي او انځو ر یې ور ښیري کوي.

د امریکا د فیلسوف خبره په چکچکو سره تایید شوه ، تر چکچکو و روسته ږغونه اویوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل :

ځوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازي خپله د عقل خبره وکړي سرباري څرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهیږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تربیون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړی وه داسي څرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا ووایه ږغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورځ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري څرکندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تربیون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخي ته ځانګړي غوزې (مخصوصي ګوشکۍ) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوشنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پوري نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسید هغه د خپل نوم په اوږدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان ګومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان ګل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړي خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله:

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که ، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که ، چونګ چونګ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترګې یې رډې راوتلې وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شړپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې ...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې ...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونګ چونګ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه ګانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وګڼل شوه او جایزه یې و ګټله .

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترګو یې د خوشالۍ اوښکې تویېدې ویزه او ټکټ مچ کړه او بېله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډګر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راډیو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوریدل او په همدې سوچونو کې ویده شوم او ګډوډ خوب مې ولید چې یو ستانه(روحاني) شخصیت ته وایم چې ته دا زموږ د نوي کابینې وزیران پیژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزیر څرنګه سړی دی ؟

هغه راته وویل: هغه یو لوی او مشهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هو! هېښنده رېغ را پورته شو

دا د کورنیو چارو د کش او ګیر وزیر ؟

هغه یو نومور غل او قاچاقبر دی!

زما د خولې بیا د هو هېښنده رېغ ووت.

او دا دمالیې د چل او ول وزیر ؟

هغه یو خراباتي سړی دی!

همداسې د نورو ټولو وزیرانو پوښتنه مې ځیني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځینې وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې یې بوخې کړې او راته یې وویل: دا نه پیژنم ، نه یې پلار څرګند دی نه یې هیواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښیناستم.

سبا ته نابري د یوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کیسه ورته وکړه او ورته مې وویل: چې ستانه راته ویل چې د ده کام او نه پلار او نه هیواد څرګند دي .

مشر په بې توپیري سره موسکی شو او په یوه ترخه خندا یې وویل:

رېغ مه لره رښتیا وایي ټوله په سیاست کې را نه ولاړه رېغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهیږم چې چیف مې افغاني دی.

دا ځل زما د خولې په ویښه د هوو رېغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونیوی.

لندن ۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، دپيلومونو ، سه پارچو ، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر برېليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو ،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکي پر خلکو باندي وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندارە بې دينه کوي او د سلو کلو غل ښخه پير ، د دوښمن ښخه بادار ، له جته ښخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازي کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلي ته راشه مازي سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيري چې ولاړي !؟

لندن۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو څخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړې وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو يادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازې تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم وروښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دې وي زما پلان

مړه دې وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندې يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو څخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونګښه مه یادوه!

سرور د خانو د میرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډیر مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې یې خانو ته ورته وویل:

یاره خانو! اجملي دا دوې میاشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډاکټر جوړ شوی راغی ، وایي د کوم ډاکټري کورس یې ویلي دی ، لروین(دوربین) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټووینې سترګې یې (غټي کټه بیني) پر سترګو ،نازک سپین کفن یې اغوستی او عجب لاس یې دي په یوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا یا دېخوا کوي .

ما خپله خوابښې وروستله ، هغې ته یې داسې درمل و رکړه او ورته یې پر هیز هم ورکړ چې د درمل خوړولوپه وخت کې پام چې چونګښه په یاد نه کړي هغې هم لکه چې چونګښه په یاد کړې وه او هاخوا یې کړه .

دا داوس په پکو ډاکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي !

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره یې تکراروله :په یوه اوونۍ کې دي خوا یا هغه خوا

سرور و رته وویل:

څه درواغ خو نه درته وایم ویې ازمایه اوبیا یې د راز په ټوکه ترې وپوشتل:

-رښتیا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته ؟

خانو په خوشالۍ ورته وویل :

هو ډیري دي !

سرور په ټینګار ورته وویل:

- که زما مني ژر یې وروله!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډانکټر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربکت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخیستني لپاره ډانکټر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډانکټر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض ، چاغیښت ، هډوکو درد. د ږغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نوموړي ځنګله به رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ږغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید ، او نه کارول یې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ږغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ږغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ږغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت .

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله منندویې (فرمانبرداري) وښیي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال ، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې ورباندي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني ، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی ، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای ، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای ، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډانکټر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ. او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډبرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت ، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

جوړې شوي پښتونې (شجرې) څیرې شوې او هر یو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د خېتابې میز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وینا یې وړاندي کوله میزیې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته یې یووړ

بیرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو ، د بلبلو چوچو ، د پیلانو بوهو اوریدل پیل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډي ځنګله اړیکې له دې ځنګله سره ویجاړ نه شي بیا هم دا غوري یوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه یې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه یې نه اوریدل کیږي چې خاندي که ژاړي. واردیدل او په نسخه ورکول کیدل.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما منې کله کله ګډايې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو ، پوره يوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ (بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرويس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته يې له سره خولۍ ايسته کړه وېښتان يې جږ پږ کړل د پتلون يوه پايڅه يې پورته او بله کښته کړه خولۍ يې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته يې په مات مخې په سندره کې ويل:

- بيچاره يم ناوخته کيږي واده ته نشم رسيدی د خداي په نامه د ټکسي کرايه خو راکړۍ ته نه نی نی ...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وايي :بيچاره يم واده مې نه دی کړی بې کاره يم مرسته وکړئ چې يو ټکسي رانيسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نيمايي خلکو ته نه وو رسيدلی چې د پيسو شمير ورته پوره څرګند شو نو پيسې يې جيب ته کړې . خولۍ يې بيرته سمه او پر سر کړه ، پايڅې يې سمې کړې د سرک د غاړې د موچي نه يې بورس واخېست بوټونه يې پرې پاليش کړه يو هـ فانتا يې پر سر پورته کړه او ټکسي ته يې لاس ورکړ او ولاړ.

د کيږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال يو تن تورک ته نژدې شو او ورته يې په سا نيولی ږغ وويل:

ته هغه نه يې چې سوال دې کاوه ؟

تورک سری سر تر پايه له نظر تير کړ د کرتی غوټو ته يې ښه ځير شو چې دوې يې شليدلي وې ، بوټونه يې په خټو لړلي وو شونډې يې وچی ښکاريدې داسې بربښيده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوي وي ايله اهسته بروته را رسيدلی دی.

تورک کټ کټ وخندل په فيلوسفانه توګه يې ورته وويل:

اې ساده !زه پوهيدم که دا کار ونه کړم تا غوندي به نهار د آهسته برو په اوريدو تيز برو کيدم چې کور کې هم پياوه را نه خلاصه نه شي

کابل ۱۹۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټبر علیکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسیدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاریدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به یې ورته وایه:

ټبرعلیکم!

(په کام څوک یې ؟په هغه کې بیا څوک یې ؟ په هغه کې بیا...؟)

(توری یم په هغه کې بیا برګ یم په هغه کې بیا خړ یم...)

که به یې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به یې سره وکړپوله او غیږ په غیږ به شول خو که توپیر پیدا شوی وای بیا نو بې شپیلک(ویسل) آزاده غېږ پیل کېده.

ګلو چې د یو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وویل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام څوک یې داسي یو څه ورته ووایه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې یو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعلیکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووایي ترلږ چورت وروسته یې په داسې حال کې چې ژبه یې بنده بنده کیده زړه نا زړه وویل:

سیلاو ځی علیکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غوارې پوښتنه یې ترې وکړه خو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوړونه یې بوڅ نیولي وه بیرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم یو ژوره سا وشړله سودا یې واخېستله او رهي شو یو کوچی چې هلته پروت وو او په پټوکې یې ځان نغښتی وو لکه لیونی نا ببر ه را جګ شواو لکه ورکه یې چې موندلي وي نارې کړې:

ودریږه چیري ځې!

پروښېرکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شیله کې وړي وې او ته داسې خرامان خرامان روان یې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځایو را جګ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نیسي کرار کرار را نژدې کیدله همدا چې په ګلو کړۍ (حلقه) تنګیده شور ماشور هم جګیده کرار کرار هوایې دزي هم پیل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کیدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار یې کړی دی چې د ده به نیولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

یو سپین ږیري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي ووراغی ګلو خوشاله شو چې هغه به یې د دې وحشانو نه خلاص کړی ګلوته چې لاسونه او پښې یې ټینګې ترل شوي وې ورنژدې شو .

ګلو خوشاله شو چې اوس به یې هغه د دې مصیبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بیا یې وپوښتل:

څه پیښه ده ؟

دا سیلاو ځی علیکم دی ! هغه چې نیکه یې پروښېرکال زما دوه سوه پینځوس وزې په لوړه شیله کې یوړل! په یاد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین ږیری یو وار بیا په نارو سورو شو

او ویل یې:

ما پریړدی چې ځان غازي کړم !

خو خلکو هغه ټینګ نیولی وو

اودګلو ګرد چارپیره اتڼ پیل شو

لندن ۲۰۰۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیګریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډیر لوړ لګښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین ګیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرګندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور ، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالی کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازی ډاکټر وي بل کوم دولتي څوکۍ دي نه لرله ؟

کوم وزیر ، صدراعظم ، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د ګډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکټران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازي دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین ګیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولي دلته ځیني راغلي کډوال ډیر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولي ځیني ځانونه باچاهان ګڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا ګڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

وير مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هيوادد نه پر مختګ علت جوت شي نو يوه ټول پوښتنه (عمومي ريفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظريات په ليکلي توګه ښاروالي ته ورولېږي. هر هغه چا چې ښه دليل وليکی د هغه عکس به د نوي چاپيدونکي يو لکي نوټ انځور کيږي په زرګونه دليلونه ښاروالي ته راورسيدل چې ځيني يې دا دي :

- تلويزونونه لا ټول نه دي په دار شوي
- د نارينو حجاب نه دي سمبال شوي
- ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې
- کوڅه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي
- ځوانان ټول نه دي مړه شوي
- پوهان ټول نه دي تښتيدلي
- سياست کوونکو په کال کې هډو يو رښتيا هم نه دی ويلي
- رهبرانو خپل تاريخ سم نه دی لوستی
- ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ويلي
- دولتي څوکۍ د پېښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ويشل شو
- ...

خو د مستري يو شاګرد دا جايزه يووړه خو عکس يې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دې شاګرد ليکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بيا يې ورپسي زياته کړي وه:

زه دا ديرش کاله له ويررينګ کار سره شاګرد يم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم ، کټو پخوم ، لوښي مينځم ، چاى دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ويررينګ نه پوهيږم ځکه کله چې د اصلي کار ځاى راشي نو استاذ ما ديو بل کار پسې ليږي چې زده يې نه کړم له ما څخه د شاګرد په بيه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په وير پوهيږم اورينګ مې نه دی زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته—له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته---د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايي دار له نظره

چې نرم خوی يې له تا ښه که تند خوی يې له تا بد نشته ---د ميرمني له نظره

که لکړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ړيره پريږدي له تا بد او که يې خريیي له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وي له تا بد نشته—د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شی يوه غيران ته بم اتوم شي--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته—د تجربو له نظره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملت او حکومت

شاګل خان د یوه سیاسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پریکړو په منلو سره د خپل کلي وکیل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپیژندل شي یو ځ سره چتر ی یې په خپلو پیسو رانیوله هر چیري چې به تی که باران و که لمر که به پلي وویا سپور که به په ګاډی کې وو یا په مغازه کې هر چیري به یې چتری په سر نیولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکیل صیب ولي دي په سرویس کې پر سر چتری نیولې ده ؟یو خو باران نشته او بل داچې موټر ټیټ دی او بیروبار دی ته هم ورسره په عذاب یې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړي ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګیږي

وکیل صیب په ډیره امرانه ګړدود(لهجه) تر یو لنډټوخي او غاړي تازه کولو وروسته وویل:

موږ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی څکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چتری په سر نه کړم څرنګه به حکومت اوملت یعني زه او ته ځوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

رښتیا هم د داسي ده د حکومت سرې باید یا چتری یا قره قلۍ یا لویه صدری یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستنګري ښځې

فرانکلن وايي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هيڅ وخت نه پرېږدي چې تورې يې زنګ ووهي ر ښتيا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنيو(ناريه) وسلو ته ورته دي او دځينو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زينتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دي ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وايي د ځينو نورې ژبې کټ مټ د ستوې(پيش قبضې) په غټوالي او تيره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په يو ه ګوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وايي.

د دې ښځو او د هغو د مېړو ځانګړتياوې داسي لنديز مومې:

- لاکتي ښځې کور او ميړه خپل کنې د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل ، دډوډۍ پخول ، کالي پريولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپيده تپل او د سهار دپاره اوبه تودول په يوازي توګه پر مخ بيايي مېړونه يې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستې ستړې شوې وي لکه يرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسيدو سره سم سست او بيحاله لکه سل کلن سپين ږيری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انګړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځيږي توري هيلي چای او چاپي کول يې اړين(حتمي) کار دی خو د زينتي تورې د زنګ د مخنيوي په پار د ميړه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره يو ځای له خوبه راکښيني د کور ساده کارونه په خپله يا پر خواښې اجرا کوي او ګران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تګ سر يو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسيدو سره يوځای کورته رارسيږي او مېړه يې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کيږي غوږ لوښې ، خيرن کالي ، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پوري ارام کوي د پيالو په شرنګې سره پر ځاي جګې کښيني او چای څښې او د دې لپاره چې تورې يې زنګ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ويلو پيل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

دريېمه ډله يې تور زني ښځې دي چې په يوولسو بجو له خوبه را کښيني په ببرسر او ناولي مخ د مېړه د تياري کړی سرې چای نوش جان کوي تر سينګار و روسته د پلار او يا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېړه يې ټول کورني کارونه وکړي ايله بېله دا هم کورته رارسيږي او له واره د دې لپاره چې تورې يې زنګ ونه وهي د ميړه پر دوستانو بريد کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېړونه خوار يې څه ووايي نو د واره په سينګار ځي کې سينګار کړی مخونه پريمنځی او مېړونه لړمون خوړين پريږدي.

خو يه ورورہ ! يوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناريه) ژبې لري چې يو وار يې موخه (هدف) ونيسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وايي که دا ښځې ووايي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسيدی نشي بيا چې هغه ورکه يا مړه نه کړي نه يې پريږدي د دې ښځو مېړونه سهار وختي راکښيني ټول کورني کارونه تر سره کوي بيا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړيدو نه مخکې په يوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې ميرمني يې راورسيږي بوټونه يې ورباسي هندي ګل ماله (ګيت ماله) ويدو ته اچوي او ورو ورو يې چاپي کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي ورورنه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېړه يې ومني چې ورور يې نه دي نور ورور.

خوار مېړه چې د ديګ او چايبر څخه وزګار شي نو سينګار ځي ته کښيني سترګې توري ، ميک اپ او لبسرين وټپي د زرو اميل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ويلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولواکمني(امپراتوري)

د شرمښ له ګواښېدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختو ډکي لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډېر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د څان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زړې ګېدړې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختو کې ډوب کړي.

یو و رځ زړې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختو ډکي ویالې ته بوت او د هغې خوا د خوړو غوښو ژویو ښیګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

پلار دي ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودرید او له ویالې به یې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به یې یوه هوسۍ نوش جان کړه بیا به بیرته دېخوا راغی هغه وخت دا ویاله ډېره پسوروره وه اوس خو ډېره کمبره شوي ده ،ته هم د هغه پلار زوي یې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وینه چلیږي

د شرمښ په رګو کې دغیرت وینه وچلیدله تر شا ولاړ خو زړه یې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې یې سرې شوې

زړې ګیدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر یې ورته ویل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکې سرې شوې خو ټوپ به یې کړ.

شرمښ بیا تر شا ولاړ خو د ویالې په لیدو خولې پرې را ماتې شوې. زړې ګیدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسې... خو ټوپ به یې کړ.

ویلو سره یې شرمښ نه پریښود چې د دې کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غیرت خبرو نور هم زړور کړ. بیا تر شا ولاړ خو بدن یې وریږدید او پښې یې سستې شوې.

زړې ګیدړې د شاباش په ویلو سره وویل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غیرت خولې را ماتې شوي او لوند خیښت به شو او ټول بدن به یې له غروره ریږدېدې اوځان به یې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غیرت یې سترګو ته نیغ ودرید تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ یې کړل تر ویالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګیدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتوري د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې یې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا یې هم په غضب اخته کړه .

زړې ګیدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګیدړې ددې تاریخي خیانت له کبله ځان په هم هغه ختو کې ننه ایست خو ګټه یې ونه کړه اوپه تاریخ کې همداسې خوندي شوه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای ، د یوه بډاي سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تپیده په ډیر زړورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

یا مرګ یا برۍ!

د انجلۍ پلار زلمي ته وویل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانی په درویزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې یې د زرو افغانیو خښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښیده زړه یې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بیا یې له ځان سره وویل:

یو ازمېښت به وکړم! بیا یې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول یې پر غاړه کړ کوڅه په کوڅه ،کور په کور یې ګدایي کوله ،څه مهال لا نه وو تیر شوی چې ونه یې ښه جګه شوه ،سره باړخوګان یې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه یې ډیري پیسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې یې له ځان سره ویل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تیر شم

خوله دې کبله چې ژمنه یې کړي وه نو ورغی او د پیسوډک بکس یې د انجلۍ د پلار مخي ته کیښود.

د انجلۍ پلار پیسې وشمیرلې او بیا یې ورته وویل:

سمه ده اوس نو ګدایي پرېږده ! ورځه خپل اصلي کسب پیل کړه!

درویزګر زلمي په غوسه ورته وویل:

دا څه وایي خنګه پرېږدم!

تا دګدایي خوند لیدلی دی ؟ که له ځانه لګیا یې !

د انجلې پلار ورته په غوسه وویل:

دا زما شرط دی !

درویزګر ورته په غوسه وویل:

زه ستا د لور نه تیریدای شم خو د د رویزګري څخه نه !

او زیاته یې کړه: څه بیوزلی خو نه یم زر انډیوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پیدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړي وه راغلم کنه زه او ستا لور ډیر سره لیری یو دا یو لک افغاني مې هم د درویش ډالۍ در بخښلي دي !

د خداي په امان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو — څلورو وګړو کیسه ده چې د بل یې نه اوریده .وایي داسې هیوادونه هم شته چې ټول سره یو د بل نه اوري یا لږ اوري باید توبه وکاړو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس وګړي چې غوږنۍ(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وایي کوڼ جمال سپیره غوږونه او وچي شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به بېړه ګرځید را ګرځید او هر څوک به چې مخي ته ورغی .نو په ډېر ټیټ ږغ چې یوازي دی پوهیده چې څه وایي ترې پوښتل:

- وروره زما وزې ورکي دي یوه یې شوډې کوي او بله یې وچه ده. د وچي بیا یو ښکر مات دی زوی مې وړی دی...
- لارویو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپیدو څخه اټکل کاوه چې خیر غواړي نو په غوسه به یې ورته وویل:
- خدای دي درکړي ځوان سړي یې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خیر غواړې بې غیرته..!!
- چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چیچل.
- کوڼ جمال په نهیلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره یې غوم غوم وو او ویل یې:
- اخیره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قیامت دی خو سترګې یې پر یوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ یې سترګې وبریښېدې او مخامخ ورته ودرید او ورته یې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وویل:
- سلام علیکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي یوه شوډې کوي او بله وچه ده او یو ښکر یې هم مات د ی زوی مې وړی دی مور یې شوډې نه لري....

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر یې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وړیا ترکاري غواړي نو په غوسه یې ورته وویل:

- زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له بازاز نه یې وپلوره!

لاس یې د بازار خواته ونیوي

کوڼ جمال د خیر یوسي په ویلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره یې ویل دا چې قیامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ویل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار یې و رته وویل:

- خیر یوسي وروره چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وایي نو هغه ورته وویل :

- ځه وروره چې بیا را نه شې!

له نیکه مرغه جمال خپلي ورکي وزې په بازار کې وموندلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کیسه یې و خپلي میرمني ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پیدا کیږي شکرونه یې وایستل.

جمال او میرمني یې وپتیله چې دا وچه وزه چې یو ښکر یې مات دی و بزګر ته وبښي ځکه دوی یې له لوی لالهاندي څخه ژغورلي وو . جمال وچي وزه له روغ ښکره ونیوله او بزګر ته یې بوتله

- بزګره وروه! خدای دی خیر درکړي ښه سړی یې زموږ ورکی وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابي کې به یې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه یې ستا خیر که یو ښکر یې مات دي

(د اشارو سره).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر ولید داسي پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وايي چې ولي دي زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسي حال کې چې له غوسې ریږدیدي وویل:

- زه والله خبر یم بیا لېونی خو نه یم چې د پردیو خلکو د وزي ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه ځه ورورہ لار دي واهه!

دوه کانه دواړه کرار کرار اخته وه یو څه ویل کیدل اویو بل شی مانا ترې اخېستل کیدله.

جمال داسي وانګیرله چې بزګر ورته وايي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زاری یې ورته پیل کړې:

- دواړه دي له تا جار شي خو د هغې بلي شودې خپل زوی ته ورکوم مور یې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتي و بزګر ته غوسه او قهر ښکارېده.

(د دې نه ښکاري که څوک د چا خبري نه اوري نو کړه یې هم نه ویني خپل سوچ یې خبري او کړه ورښیي)

دبزګر چې وار په واریې غوسه له دې ناحقه تور څخه زیاتیده وویل:

اوس چې ترکاري نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپیژندي چې دنګه مار (دعواجلاب) یې!

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګریوان شول نو غوره یې دا وګڼله چې دربیم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوریدي(په اشارو سره) یو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې یې یو سپین ږیری چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام یې اخیړاوه ولید دواړو خپله کیسه ورته په یو وار پیل کړه:

سپین ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوریدل ولیدل نو پوه شو چې دوی شکایت ته راغلي دي دوی وايي دا کوڅه مو ولي په اخېړ بنده کړي ده. ولي ګانۍ (اوګیره) په کور کې نه نیسی.

سپین ږیري سوچ وکړ چې یو خو سپین ږیري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوی ملامت کړه نو لکه چې شخړه یې په پیسو غوښتله لستوڼي یې بډ وهل ملا یې په پټو تینګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو نډانو ښوریدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسیدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود یې بندوم څوک یې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وینم! ښښنه غواړم مور یې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوریدو وې .

نورو لارویو سوچ کاوه چې ګونډي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تیز شو ،یو پر بل بریدونه پیل شول یو وار به ختګر لاندي شو بیا به بزګر او کله کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تیر شو نو درې سره وپیتیله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پریکړې به یې هسي په اټکلي ډول کړي وي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمال ، ختګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړي ... ښښنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوی... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي !

ختګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

کازي چې ډير پوه سړي وو او پوهيدی چې هوښيارانو ته يوه توری بس دی نو له ځان سره يې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدي ته راغلي دي خلک به وايي کازي بې عقله دی ، دی په نيمه نه پوهيږي زه دومره بې عقله نه يم نو له ځايه پورته شو او ويې ويل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ ليدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پريکړي جار شم ربښتيا هم د سپوږمۍ ځوارلسمه وه او دوی هم سپوږمي ليدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخيستي.

يو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پريکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پريکړو نه پوهيږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر پاچاهي يې نه ورکوم

ترافيک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درید او د کړکۍ له ماتې ښيښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافيک : ليسانس او جواز سير دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جيبونه ولټول او ويې ويل:

-راڅخه ورک شوي دي!

ترافيک ورته په غوسه شو او له يو — دوه پټکو وروسته يې موټر د سړک پر غاړه ودروی او د جريمې د پاڼې په ليکلو بوخت شو

موټروان د واسکټ له غوړ جيب نه د نسوارو ډبلی راوکيښ د مخ او غاښو په ليدو شو او له ځان سره يې غوم غوم وکړ او ورو يې وويل:

تر دې موټرواني خو د ترافيکو کومنداني ښه ده .

ترافيک د جريمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل:

-څودي ؟

- دوه سوه!

موټروان د شنو لوټو بنډل راويست او يو لوټ يې ترافيک ته ګذار کړ او ورسره يې وويل :

نوريې ستا!

موټر يې سوچ کړ او په داسې حال کې چې ګير يې اليشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ويل:

- نه بابا پر پاچاهي يې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له رياست ليري شو برات ګل خان چې ډير ښه چلندي او ټولنيز سړي دی زموږ رييس شو هغه هر چا ته ان که د نهمې رتبې مامور هم وي له ځايه ورته پورته کيږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته يې تر وره پورې بدرګه کوي. زما دا کړه وړه ډير خوښيږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی .

ورو ورو ځير کيدم چې نوی رييس صيب يوازې پخواني رييس جلندر خان ته له ځايه نه پورته کيږي په ناستې روغبړ ورسره کوي او وروسته يې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پيچلې وه نو ځکه مې يوه ورځ رييس صيب ته ورغلم .ماته چې د تحريراتو کارمند وم له ځايه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د يوې پوښتنې غوښتنه تري وکړه هغه په ورين تندي اجازه راکړه:

ماځيني وپوښتل:

- رييس صيب که څه سپين سترګې کيږي خو بيا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې يوه پوښتنه درڅخه وکړم.
- مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخې چې لرى ټولو اړوندو ته چې ستاسو ليدو ته راځې له ځايه جګيږی خو... خو يوازې جلندر خان ته ...

که مو ډير ځيني بد راځی چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رييس وويل:

- نه ، نه!

د رييس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ويې ويل:-

-هغه داسي سړي دی که چيري زه له ځايه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو يې زياته کړه :

هغه د دې ځوکۍ خوند ليدلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مامور باشي خشره باشي پيش بيا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسيدلو جيبو نيولی وو په بسم الله ويلو سره د ميوو د کراچيو څنه ګونې ته ننوتلم او له ځان سره مې وويل:

- شريفه! نن دي پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخيستي ،جيب دي ډک دی چې نن ميوه نه اخلې نو کله به يې اخلې ؟

د ميرمني خبرې مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ويلې:

- هو سړيه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ويلي وو ښوروا او ميوه خوره چې شودې وکړې نو يا غوښه راوړه يا ميوه چې شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړۍ و رځ وخورې پاته شوه ميوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرايه ، بريښنا ، صابون ، کوپوني توکي ،جارو ، تيل او د راديو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه ميوه واخلم را په ياد شول ختکی ښه دی ځکه کله چې مې ميرمن د هيلۍ په واده کې ختکی خوړلی وو نو په ډيره خوشالۍ يې د شپې راته ويلي وه:

هو سړيه! نن مې شودې ډيري شوي دي ولي ؟

نن مې ختکی خوړلی دی (په ډيره خوشالۍ) نو ختکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی ؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه يې ونه ويل. له شا نه يو بل ږغ کړه:

من په څو دی ؟

پلورونکي د رښتني پيرودونکي د ږغ په اوريدو له واره ځواب ورکړ:

-اته سوه.

ډير ورو د دوکان له څنګه تير شوم چې پلورنکي مې ونه ويني. هر ختکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانی ونډه ورته ايستلې وه نو له ځانه سره مې وويل:

ختکی نه شفتالو ، نو د شفتالو کراچې ته ودريدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډيروي ،همدارنګه هندوانې ،زردالو. ام ، ګيلاس...

يو هم زما په خيال شودې نه ډيروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه ميوه شودې زياتوي ، چې د مامور سرګردان خبرې را په ياد شوې ، چې ويل يې که ميوه خورې نو ماښام يې اخله ډير ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د ميوې د کراچيو بازار ته د دوه سوو افغانيو سره ورغلم پيسې مې د کيسه برانو له ويرې په کور کې پريښودې ځان او کيسه بر مې دواړه بيغمه کړل.

جوړ جشن وو په هري کراچي ګيس ځريده او ځليده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هري ميوې د نرخ په اوريدو په موزون قدم ترې تيريدم اخير ګيسونه هم تيل خوري ، خو د شودو د زياتيدو ميوه نه پيداکيده. له يوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګيس يې هم نه درلود داسي ږغ پورته کيده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مامور باشي خشره خور باشي پيش بيا!

له ځانه سره مې وويل:

لکه چې همدا بې ګيسه کراچي د مامورينو ده او همدا ماته وايي پيش بيا ، نو کراچي ته نژدې شوم په کراچي کې الوبالو وو هغه هم ډېر ارزانه چارک په ۱۶۰ افغاني له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پيريدونکي ته چې زما خنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډېر وياړ او غرور مې د ميوې کڅوړه په لاس کې ونيوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخيري سرويس را نه تللی وو او پر ځای يې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ يې يو تن پورته کاوه او زما سره خلوېښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هيچ چا چنه منه نه ورسره واهله او هيڅ ټکسي وان هم نه ويل مامور باشي خشره خور باشي بی پول باشي پيش بيا!

يو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ يې کمي وې ورغلم او په عذر مې ورته وويل:

وروه خلوېښت افغانۍ درکوم مامور يم نوري راسره نشته!

هغه راته په غوسه وويل:

څوک بيا تجار دی چې ته مامور يې اخير موټر تيل خوری څه اوبه خو نه خوري!

موټر يې سويچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده يوه کراچي روانه وه چې يو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ويرې ورسره ملګری شوم .هغوی تيز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوی دواړه پر کراچي کښيني او زه به يې راکاږم ، ما کڅوړه پر کراچي کيښووله چې څيري نه شي او په دې ډول تر يو ځای پوري له دوی سره او هغه نه وروسته يوازي په داسي حال کې چې دشپې بنديز پيل کيده کورته ورسيدم .

ميرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر يې کاوه چې کونډه شوې ده زما په ليدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته يې خيراتونه او حلواوي اېښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې ږغ کړل:

راواخله هغه ميوه چې ويې خورو!

د ميوي له ټکي سره مې درې واړه ماشومان په بستره کې جګ کيناستل او کورس يې نارې کړ:

کومه ده ميوه!

تا به ويل نه چې پيشلمی دی که څه!

د ميوې په ليدو لړ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاريده نو ژر مي بهانه جوړه کړه:

چنجن الوبالو ويتامين لري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پرېښوولـه هغه لومړی د سينما ګانو د ټکيټونو د تور بازار تکړه غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته يې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پرېښوولـه او نوې دنده يې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه يې پلستر وه او د ابن سينا د روغتون په عاجلي کوټه کې بستر وو خپله کيسه داسې کوي:

هره ورځ به له ډېرو کالو او لوڅو پښو او شليدلي ګريوان سره له يوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پيسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بيرل تر څنګه کيناستم د کور د څښتن په ليدو به مې په پټه له جيبه وچه ډوډۍ راويستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بيرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په ليدو به کور والا شتمن زړه را باندي وسو ، جيب ته به يې لاس کړ ښې ډېري پيسې به يې راکړې. تر ډېره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډېر بريالی وم او ژوند مې ښه چليده.

د ډالرو د بيې په لوړيدو سره ماته هم نوي چورتونه را پيدا شول او له ځان سره مې وپيتيله.

چې بايد زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزير اکبر خان مينې ته چې هلته ټول بهرنيان ژوند کوي ورغلم هلته د يو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کيناستم د کور والا د دروازې په پرانيستلو سره يو وروستۍ ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بيرل په لټولو پيل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل ، په موټر کې يوه پې مخي بهرنۍ پيغله ناسته وه ، غاړه دې مې بنده نه شي وايې: په بهرنيانو کې پيغلې نه شته نو يوه انجلۍ ناسته وه ما ته يې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې ډاډه شم هدف يې زه يم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم :

ښايي کوم لوکس رستورانت ته مې بيايي ؟ يا به يې خوښ شوي يم؟ وايي په بهر کې داسې ځوانان نه پيدا کيږي يا به مې کوم بل هيواد ته استوي ؟ نقدي پيسې به نه لري له چا نه به يې اخلي ؟ په همدي چورتونوکې وم چې موټر بيريک ونيوه او پی مخي ما ته په اشاره په مکروريانوکې د کثافاتو لوی سيمنټي صندوق راوښووه چې په چټلويو پټ وو او د دس — مس- چس په ويلو يې ما ته وويل:

دلته ډيري خځلي شته انشاءالله چاره دي په دې کيږي او که دي چاره ونه شوه زه مازيګر بيرته دديخوا نه تيريږم بيا دي د کابل درياب ته بيايم....

ما له خوشالۍ نه په هندي اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښيښو زه ټپي کړم.

او د باي باي په ويلو ولاړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرنیزشن

زما یو ملګري نه پوهیږم څرنګه یې د بخت ستورى و ځلېدى په مکرویان کې یې کور واخیست. د دې لپاره چې ځان له سیالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکرویانو تر سلیقې بهر شیان یې خرڅ کړل(ځکه دوی له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځیر شوي نه و چې ځیني ترې د زړو کالو د زیرمتون کار اخلي) او پر ځای یې لوکس او برقي سامانونه رانیول چې تر نورو ګاونډیانو څخه کم نشي ، میرمني یې په خپل وار لستوني بډ واهل او د مډرنو اصطلاحاتو کورس یې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نیم چارک زیاد وي.

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبریکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډیر توپیر راغلي وو کالي یې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله یې ډیره شوي وه ، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډیر عجب راته ښکاره شو . خو د مکرویانو له اعجاز نه هم باید سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه باید وي کنه نو عادي کور او مکرورینونو توپیر په څه کې دی !

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکلیټ په اخیستلو سره د وېښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځیر شوم چې ماشوم ما ته ځیني نصیحتونه هم پیل کړل:

کریمه(پخوا یې کاکا جان راته ویل)! خواږه مه خوره چې ستوني دي په دردوي!

ما چې خوږو ته لاس نه وو وروړی دا خبرې مې اوریدې او خپله یې همداسي خوړله او د مننه ، موږ یم ټکي یې هم بیځایه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشریفاتي) ټپل شوي وییونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور یې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاریده چې ښه نوي وییونه کاروي خو په ترڅ کې یې د ماشوم له بد سولې څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته یې ویل:

- اجمل صیب! کریم مه په تلکوپ(!) کوه
- زما خندا د دغو نندارېزو او غلطو کلماتو په اوریدو دوه ګرایه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مي ټینګ کړ مور په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو
- کوچني اجمل د پلار په لیدو په چکچکو شو مور ته یې مخ وروااړاوه او ویي ویل:
- مامي هغه دی پاپي مې راغی!
- ما په اریانتیا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګیدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته یې پاڅیدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وویل:
- - د اجمل پاپي! ښه شو چې راغلې کریم توبره کي (!) ته راغلی دی.

د خندا مې تشي وخوږیده زما د دوست خندا هم چې رنګ یې لږ څه سور اوښتي و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واریز(وقفه یې) ډول زموږ خندا پسي اخیسته (تعقیبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړي کړي وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زه بیچاره!

له ډم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپیر په څه کې دی ؟

هغه وویل:

دواړه سپینې چپنې اغوندو ، د دوکان د خلاصیدو اجازه لرو ، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخیستلای شو ،دواړه تر سلو نه زیات فیس اخلو....

خو زه بیچاره!

خو ته بیچاره!!!

هو خو زه بیچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه یې لري(په اسکیرلي ږغ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

رایګیري

مدیر عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه ، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولې نه یې دننه وکتل د رییس لاس یې د کوم شي په رای اخیستنه کې پورته ولید نو د ده لاس هم هلته په دهلیزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښي لاسونه جګ وو ، کیناست د ده نه وروسته مدیر صمد ، مدیر اکرم ، مدیر جعفر ،پري ګله چې د هغو ښي لاسونه هم پورته وو یود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رییس د دې اکر (وضعي) په لیدو لږ سور واوښت موسکی شو او ویې ویل:

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټیټ کړم خیر په هر ډول لکه چې د غونډې ډیر غړي پوره دي نو غونډه رسماً پیلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پروپاګند

پستکي خمڅ ته ورو په غوږ کې وويل:

ته خبر يې ؟

خمڅ په هېښنتيا او وارختايې وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده ؟

بې و زلي او لوږه ډيره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

- هو!

د هغه خوارکي مخ له ډېرو شوتلو د خوړولو نه پړسيدلې دي!

خمڅ بيا په هېښنتيا سره وپوښتل:

شوتلو يې څرنګه مخ پړسولې دی ؟

پستکي په حق جانبه بڼه وويل:

ولي نه دي اوريدلي چې د غوا نس د ډېري شوتلو په خوړلو پړسيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا دي وي همداسي

بیزو سوی ته چې ورسره ګاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کیسه کوله سترګې یې د اوښکو ډکي شوې او په داسي حال کې چې یې پوزه یې راکښله و ویل:

هغه زما ډیر ښایسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښایست خو لاڅه کوی ډیر ښه پیکی یې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بیزو د مشر زوی د څیرې را په یادیدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې یې څو لوټکي وخوړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرګاوه :

چاغ ، چاغ

بیا به یوه ږغ کړل :چاغ

نورو به په یو ږغ غبرګول:

چاغ چاغ ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل زړونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

.ولي چاغ ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتیر) ښکاریده په سا نیولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغیږي بیا یې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کیږي!

پوخ پتیر بیا مخ مظاهرې چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرګه کړه :

چاغ چاغ ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مډرنه سیالۍ

د مکروریانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پیل شوه . لا څو شیبې نه وې تیرې شوي چې ګڼې شمیر لیدونکي دې بې ټکیټه ننداړې ته را غونډشول .

ته څه شي یې!

څه لرې ؟

په څه نازیږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې ، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا یې په داسې حال کې چې یو برقي داش یې پر اوږه راخیستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلې حریفې ښځې ته یې په طعنه وویل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دویمه ښځه د داش په لیدولو لکه چې برق نیولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه یې پر اوږه خپل سل کیلویې برقي داش بهر راویسته او ورسره یې وویل:

او بیچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د ننداړچیانو پرله پسې چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانیو کې یوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځایه نشوای ښورولای له پېنځم پوړ نه پر اوږه راویستله اوپه میدان کې یې وچرخوله او مخ یې خپلې حریفې خوا ته کړ او ویې ویل:

ته کم بخته لومړی زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دویمې ښځې خپل لستوني بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسې یو دولس ګزه غالۍ پراوږه راویستله او ویې ویل:

ته خواره هم لومړی زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ۲۶ انچه رنګه تلویزیون د الماریۍ سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بنکه بهر راویست او حریفې ته یې په کنایه وویل:

او بیچاره لومړی زما د دې رنګه ۲۶ انچه تلویزیون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

دویمې ښځې هم همداسې یو تلویزیون او یو رادیو کسیټ سره بهر راووتله او ویې ویل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلویزیون او دوکسیټه نېشنل پانو سونیک تیپ سره خبرې وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سړک بند شو د سینګار الماریۍ تخت ، ګانې ، لوښي ، بسترې ، چرګان...ورو ورو د دویمې ښځې په تندې خولې راماتې شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د ننداړکوونکو چکچکو لږ زیاتی کوی ، خصوصاً د سرو زرو یو کیلویې امیل یې روحیات بلکل خراب کړل او په نیمه ضعف حالت یې پر یوې بسترې تکیه وکړه.

لومړۍ ښځې چې میدان یې وړی ګانه لکه یو ملي اتل د یو میز له پاسه ودریده او د کالیو او ګانو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پیل وکړ او د هر توکي په ښکاره کیدو سره به یې زیاته کړه:

زما سره څه خبرې کوې د دې ...!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننداره چيانو چکچکو ميدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته يې د ميره د بانکونو او نوي رانيول شوو جايدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ويلو پيل وکړ:

په پغمان کې سل جريبه باغ!

چکچکي

زما سره څه خبرې کوې راشه زما د ميره سره چې رييس دی خبرې وکړه !

دويمه ښځه چې ضعف وه د رييس په اوريدوسره يې جتکه وخوړله له ځايه را پورته شوه او ويې پوښتل:

- څومره وخت کيږي چې رييس دی ؟

- يو کال کيږي.

دويمي ښځې چې لاس يې پر ملا نيولی و و کټ کټ وخندل او ويويل:

هوو بيچاره! رغونه يې پيل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده .

هغې ويل:

هو بيچاره! زما ميره يوه اوونۍ کيږي چې رييس شوی دی.

سامانونو ته يې اشاره وکړه او زياته يې کړه:

دا يې د يوې اوونۍ کمايې ده يو کال وروسته راشه بيا سيالۍ را سره وکړه ولي لي.

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوريدو ضعف وکړ او ګاونډيانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د ميدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د ديرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشوای دننه کولای (خدای دې مو د ښځو د سيالۍ نه وساتي) ،

(دا دهغه رييسانو ميرمني وې چې رشوت يې نه خوړی‌خدای مو له رشوت خوره ساته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د راديو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتياطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارينه واده سره وکړی د (ب) احتياطي پارچې په بدل کې د مکروريان د کور ښښتنان کيږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست ليکولو پنډونه راورسيدل چې په کې د چا ميرمن لا درکه ، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د ديرش کلو راهيسي د مکروريان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت ، سينګارول ،ګل پوشه ګاډۍ ، ساز ، هوټل ،ويدويې کمر ې د نرخونو په اوريدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوتې جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې يوه اوږد درخواست ليک د کوپون شعبې ته وروړ خو هغو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلې ميرمني ته مې طلاق ورکړ ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست ليک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ ، ددې پړاو وروسته يې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه ، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلې شعبې نه مې پيل وکړ ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې ، په ګاونډي نورو مديريتونو رياستونو ، وزارتونو او کوڅو . ليلامي پلورونکو کې وګرځيدم داسي کارمنده مې ونه موندله ، په ياد مې شوه چې زموږ د شعبې پياده تاجبرو ميره پينځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړانديز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رييس سره وعده کړي وه نو اړ شوم بيرته خپلې ميرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چيرته پياده -ماده مقرره شي او بيا واده راسره وکړي هغې چې له ما په څلويښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه ليدلې نو مرکه يې رده کړه او مناسبه يې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وړي کارمند سره ،ما د مکروريان د کور ،په هوټل کې واده ، ويدويې کمره ،عکاسي ډيري کيسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډيري اوريدلې وې او اوس چې په رښتيا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هيڅ ګټه ونه کړه نهيلۍ شوم اخير مې يوه کرايي ميرمن ومونډله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه ، د کوپون مدير د فورمې په ليدو په خندا شو او يې ويل:

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکي کړي دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري ننواتي ورته وکړې او د اورو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته وروړه ، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چې ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي ، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ (ګاډۍ)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پروړولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکي چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پړانګي پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو ، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله ، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپينې ږيرې او کنډولې خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل ، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کابه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوړی او ويې نه منله.

د سينګارځي د کميسيون راته وليکل زيبايې در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازي د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخېستله ، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندي شعبې ته په ډيره ببړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل :

دوه سو کالووروسته بيايو خبر ونيسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې ټکي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښيناستم د ځان سره مې وويل:
دا ناممکنه ده چې دومره ژر دي د کور څښتن شم .

کابل ۱۹۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه برېښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م ، نو مې یوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کیدله راواخیستله او په پکه وهلو مې پیل وکړ . د یو مطلب سریزه(د غوښو ضررونه) په لیدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کیده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډیریده نو د ځان سره مې وویل:

زرینه! لکه چې د غوښو د رانیولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پیل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نیسم نو په تنخواه مې هرومرو گذاره کیږي په ډیره خوشالۍ مې پیاده ته ږغ کړل :

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته ږغ کړه.

ټول مامورین آن د جنسي ، خدماتو ،او معاش کارمندان په چټکې یو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په گمان چې د سیلو ډوډۍ مې ورته راوړي ده زما پر میز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندې مطلب په لوستلو پیل وکړ:

(غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د ځناورانو خوراک دی او په نابېره توگه د بنیادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څیړنې له کبله چې د امریکا په ایالاتو کې تر سره شوې د غوښو خوړل د بډوډې د زهري کیدو د ځیگر د خرابیدو سبب گرځي ، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نیموي...)

د کارمندامو څخه هر یوه د دې مطلب په هکله په نظر ویلو پیل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ویل:

- ولا رښتیا! زمو ږ په کلي کې بابا خیرو یو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې یې په غوښه باندې څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشیف مامور داسې زیاته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډیره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغیو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټایپستې چې ډیره هیجاني شوې وه په ماته ژبه وویل:

زموږ د ښی خوا گاونډی چې تجار وو د ډیرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډې د ناروغې څخه یوه اوونۍ مخکې مړ ....

د املاکو مدیر رجب گل په ډیره مینه د بي بي نازو خبرې پرې کړې او ویې ویل:

دا کومه گنه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه گنه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ ، دستي مو پیسې ټولې کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل گنې د همدې ورځپاڼې راوړي

. موږ ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم څو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ گاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنگ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې گنه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس د ِغوښو په ضرر وپوهوم ، ولې جرات مې ونشو کړای ، نوهغه و چې مخ مې د څنگ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسې حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی ؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د ځناوروخوراک دی ..

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځنګ سړي يو وار راته سور او شين شو اوپه لوړ اواز يې په داسي حال کې چې په بريتو يې لاس تيراوه را باندي چيغه کړه:

غوښه د زمريانو خوراک دی نه د ګيدړانو! ته دي قواره ګوره ، مخ يې نورو سپرليو ته ورواړاوه او ويې ويل: چې وس يې په غوښو اخېستلو نه رسيږي بيا يې خبري ګوره

د ځناورانو خوراک! په داسي حال کې چې مخ يې بيا ما ته راواړاوه:

ځناور خو ته يې چې غوښې نه شواى رانيولاى زه چې ډير توهين شوى وم ببله دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پيل کړه:

غوښه د زمريانو خوراک دی!

-نه دی!

-دی!

-نه دی

-دی

د سرويس سپرليو د هغه پلوي کوله . سرويس لا يو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځايه پورته او په غوسه يې وويل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرويس ته پورته کيږم نه پوهيدم چې دلته داسي احمقانو سره مخامخ کيږم له سرويس نه کوز شو او يو ټکسي ته وخوت.

زړه مې له ډيري غوسې پړسيدلی وو چې ولي نورو سپرليو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهيدلو په پار مې د شا څوکۍ يو ځوان ته ورځپانه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تاييد کړې ما په غوسې ځينې وپوښتل:

نو ولي مو د هغه چاغ سړي خبرې تاييد ولې ؟

هغه راته وويل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمريانو خوراک ده زه په خپله تيروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکي ځناور دی ، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندي چاغ سړی ووينم او ورته ووايم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسيدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي ؟

ښځې مې په ډيره خوشالۍ راته وويل:

دا چې زموږ د ګاونډي د ميرمني ليور په ښاروالي کې پياده دی نن يې پر موږ باندي د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بيه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده ، ما په داسي حال کې چې ورځپانه مې و رښکاره کوله ورته وويل:

غوښه مضره ده د خداى دپاره غوښه مه خورئ غوښه بدوډي زهري کوي غوښه.....

د غوښې داسي بد ويل مې و رته پيل کړه تا به ويل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده ، نه پوهيږم چې ولي زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې ميرمن مې په غوسه راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ یې خورو که ته یې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تیار کړم . او هغه وچې له چایو سره یې وچه ډوډۍ راته کېښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې یوخداي خبروو . طاقت مې ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وویل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځیګر...

میرمني مې په غوسه راته وویل

- نور خلک یې ولې خوری ؟

-تاسو نادانان یاست د امریکې پوهانو څېړنه کړې ده....

خو میرمني مې ورځپاڼه لیري ګذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هیڅ یې راته ونه ویل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخي نه چې بوی یې زما پزه تخنوله لیري کړ او پر ځای یې د پوډري هګیو خاګینه راته کېښودله. اوس چې هر چیري که واده وی یا میلمستیا نو ما ته د غوښې پر ځاي سور کړي پټاټې چې چپس یې بولي یا دال او یا پوډري هګۍ مخي ته ږدي او ورسره دا خبره هم کوي چې ما ته ډیر زور راکوي

د زرین جان! غوښه نه خوري حساسیت ورسره لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشابه نومونه

زموږ د تاریخ ښوونکی یوه ځانګړتیا دا ده چې نومونه به یې د یو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغي نو نسیم ته به یې عبداله ، عبداله ته خلیل ، خلیل ته قمبر وایه

یوه ورځ چې ټولګي ته راغلي نو غلام ته یې وویل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بیا یې تکرار کړل:

نورالله دي لوست تکرار کړی بیا راغی غلام ته یې ګوته ونیوله

نورالله ولي ځواب نه راکوې!

- صیب زه غلام یم! ښوونکي لږ جټکه وخوړله او ویې ویل:

مقصد مي غلام وو!

موږ نه پوهیدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تیمور شاه و که وزیر اکبر خان....

دومره پوهیدو چې پاني پت فتح شوی ولي دا چې چا فتح کړی غلام سخي ، نورالله که قسیم نه پوهیدو ددې جنجال د ختمیدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر یو دي خپل نوم پر یو ټوکر وګندي. موږ ټولو دا کار وکړ ، خوبیا هم چا چا نوم په ټټر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پریولولو په پلمه نوم پر ټټر نه ټومبی .

موږ په تاریخ کې په نیټو پوهیدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهیدو ،

پوهیدو چې یو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپایتخت یې کابل ته ولیږدوی خو نه پوهیدو دا احمدشاه وو تیمور شاه که زمانشاه و...

نور نو موږ په یو بل نومونه کیښوول چې ښوونکی ته اسان شي .:تپين ،ژړ ،لېونی ،کچل ،پک ،

یوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپیژندل شول چې په حقیقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زيات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاریخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي :

جبار

بیایې د دویم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم ؟

موږ ناري کړل:

بیزوګی

ښوونکی په غوسه شو او ویې ویل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه یاست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګړې مصاحبه

خبر یال (خبرلوځ) د یوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترځ کې یې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا لیوال دي ؟

بلبل په ډیر پراخ تندي ځواب ورکړ ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بیا خبریال د کینري نه پوښتل:

ستا د یوازیتوب د زمزمې مطلع څه ده ؟

واړه عاشقان دي خوک چې و ړي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د بړغ سره مینه لري

خبریال بیا مخ زرکې ته کړ او ځینې یې وپوښتل:

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده ؟

زرکې لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په بړغ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو ، میاو ، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډیر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګنم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده ؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیڅا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډیري ویاړنې تر لاسه کړی ، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موډ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده ؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ توخي لرونکي بړغ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانکور ، جایزه یا بورس دی نو په بیړه اتحادې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای واسطې را رسیږه ، رارسیږه

د واسطې له رارسیدو نه مخکې چې یې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی یم هغه ما ته راکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رييس غروب

د اداري مجلس د پيل څخه مخکې عمومي او واړه مديران په لوی دهليز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګياوو

د خدماتو مدير جلندر خان لاس پر ديوال تير کړ او ويې ويل :

پوره وهنه شوي ده ګوري، لاس سپيره کوي

د ساتنې او څارنې مدير صديق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدير جلندر خان ته په پسخند وويل:

کانتين ، دومره لوی کانتين څوک په دوه سوه په کرايه ورکوي د يوې کڅوړې شرينک بيه ده .

د هريوه له خيرې مالوميده چې غوښتل يې د خپلي پاکي د اثبات لپاره اسناد ولري نو يو بل ته يې په شکمنو سترګو کتل .

دا شوي هغه شوي خبري کرار کرار تودې شوې د يو بل خطاب سرحد ته ورسيدې او ټول په کې را ګير شول .

په دې وخت کې جناب رييس صيب تشريف راوړ او ټول مديران لکه د شاتو مچی ورپسې د رييس دوتر ته ننوتل او رييس په خپل ځانګړ ميز تر شا کيناست او غونډه پيل شوه:

لومړی اجندا د موسسي د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدير پوري يې اړه لرله د ارشيف او خدماتو مديرانو ګډ سنګر نيولی وو غوښتل يې هغه برملا کړي نو د ارشيف مدير د شف شف نه تير شو او په پسخند سره يې وويل:

د مدير صيب خولی بيا په غوړو کې شوه تاسو يې دا په سپينه ږيري ډسکو جامپر چې په ليکل شوی دی (ای لف يو) وګوري ، پوهيږي! د چا نه يې اخيستي دي ؟ وګوری وګوری!

ټول مديران د ساتنې او څارنې په مدير داسي په غوسه وو ته به ويل د دوی برخه يې خوړلې ده نو د ارشيف د مدير په خبرو يې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدير ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدير جمرود چې د ساتنې او څارنې د مديرحريف وو داسي وويل:

محترم صديق خان! وايه ، هغه تلويزويون دي به ياد دی ؟

د موسيسې د معاون نوراجان لخوا د ميز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره يې وويل:

-مستند ، مستند

د محاسبې مدير هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدير ته وويل:

هغه سليپر بوټ دي څه کړی وايي ديرش زره يې بيه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدير په تندي خولې لکه مرغلري ديخوا هاخوا لغړيدې حريفانو راګير کړی وو نه پوهيده کوم مستند شی د غونډې حاضرينو ته وړاندي کړي ديخوا هاخوا ټول حريفان يې تر نظر تير کړل خو د خدماتو د مدير چپليو يې سترګې وبرېښېدې ، نو د واره يې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو يې هغه د ميز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګورۍ دا يې مستند (ووايم چې له چا نه يې اخيستي دي) د خدماتو مدير په څوکۍ کې لويدلی وو او پښې يې پر ميز پورته وې ژيړ ژيړ يې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره يې په وقفه يې توګه خندل.

د کارمندانومدير هڅه کوله خپل کميس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مديرخپل ديپلومات د ميز لاندي ورو ورو په پښه تيله کاوه د سوانح مدير خپل کمر بند سست کړ چې پايڅې يې نوی کلوشې پټې کړې رييس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوتې ښی لاس کيښو خو د رادو ساعت ښوبيني يې سترګې وتخنولې نو ورو يې کيڼ لاس تر ميز تر شا کړ د دريشي انګريزي ټوکر يې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار يې د ميز تر شا غروب پيل کړ تر ستوني تر ميز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته يې پام شونو غروب يې تکميل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رييس صيب د ميز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د ميز له شا نه يې ږغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور اخیستل

میرک چې په عمر کې یې اخیستل شوی پور بیرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به یې پور واخیست خو ورکول یې په قسمونو ، تاویزو ، او تونټکو هم نه تر سره کیدل اوس هغه ټولو پیژانده چې د چا پور نه ورکوي . یو تن کلیوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه یې میرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاریده ځکه میرک کلیوال نه پیژاندی او کلیوال میرک.

کلیوال یوازې غوښتل د میرک کور ووینې او هغه یې هم ولید او یوه شپه یې ورسره ه تیره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

میرک ډیر خوشاله وو دوه ورځې وروسته کلیوال د دوه نور کلیوالو سره چې د کیمیاوي سرې اخیستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه میلمانه شول او ضمناً یې د خپلې چرګې د روغِتیا خبریې هم واخیست یوه اوونۍ وروسته بیا کلیوال سره د میرمنې او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نږدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کینښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی ، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل :

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډیره ساده ګې وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا !

څنګه ده ، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلي یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل :

اي زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پریږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library